

## **KESKITETTYJEN EVALUOINTIEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2019 - 2021**

### **1.1 Vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla saatetaan päätökseen seuraavat vuoden 2018 suunnitelman mukaiset ja käynnissä olevat evaluoinnit**

#### **Pakolaisuus ja kehityspolitiikka**

Kehityspoliittisen selonteon keskeisen pakolaisteeman kautta arvioidaan politiikkajohdonmukaisuuden toteutumista mm. Suomen kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun, EU vaikuttamisen, kriisinhallinnan ja pakolaispolitiikan alueilla. Evaluoinnissa huomioidaan toiminnan kehittyminen aikavälillä 2012-2018 painopisteen ollessa nykyisen kehityspoliittisen selonteon toteutuksessa. Evaluointi valmistuu helmikuussa 2019.

#### **Business with Impact (BEAM) -ohjelman kehittävä evaluointi 2015 – 2019. Vaihe 2**

Business Finlandin (ent. Tekes) ja ulkoministeriön yhteinen BEAM-ohjelma auttaa suomalaisia yrityksiä ja muita toimijoita ratkaisemaan kehityshaasteita ja edistämään hyvinvointia innovaatioiden sekä kestävän liiketoiminnan avulla. Tavoitteena on myös edistää suomalaisten yritysten kansainvälistymistä. Kehittävän evaluoinnin tarkoituksena on tukea BEAM -ohjelman johtoa koko ohjelmakauden ajan, antaa välitöntä palautetta eri lähestymistavoista, toimivuudesta ja vaikuttavuudesta sekä tukea strategista oppimista ohjelmassa. Evaluoinnin väliraportti on julkaistu 2017. Evaluoinnin toinen vaihe tuottaa tietoa erityisesti tulevan BEAM 2.0 suunnitteluun portfolioanalyysin ja vaikuttavuuskehikon avulla. Evaluointi valmistuu vuoden 2019 lopussa.

#### **Evaluointi kehityspolitiikan ja –yhteistyön tietoperustaisesta johtamisesta, päätöksenteosta ja oppimisesta ”Miten Suomen kehityspolitiikassa ja -yhteistyössä opitaan, johdetaan ja tehdään päätöksiä?”**

Evaluoinnin tarkoituksena on tukea ulkoministeriön johtoa kehitettäessä johtamista, päätöksentekoa ja poliittisen ohjauksen käytäntöjä osana tulosohjausta, kehitysyhteistyön toimintatapauudistusta ja osaamisen kehittämistä organisaatiossa. Evaluoinnissa syvennetään aiempien tulosjohtamiseen (RBM) kohdistuneiden evaluointien tuloksia ja suosituksia. Evaluointi tuottaa tietoa vahvuuksista ja kehittämiskohteista sekä antaa käytännön kehittämissuosituksia kehityspolitiikan toimeenpanon eri tasoille. Evaluointi on luonteeltaan kehittävää ja osallistavaa sekä osallistujien oppimista edistävää. Evaluointi sisältää asiakirjojen tarkastelun, muutospolkujen teoreettisen viitekehyksen luomisen, syvähaastattelut, kyselyn tietotarpeiden ja käytön selvittämiseksi, vertailun hyvien käytäntöjen etsimiseksi, kenttämatkat valittuihin maihin ja työpajat tulosten hyödyntämiseksi. Evaluoinnin suunnittelu käynnistyi keväällä 2018 ja tulokset julkistetaan syksyllä 2019.

#### **Nordic Development Fund (NDF) – yhteisevaluointi muiden pohjoismaiden kanssa**

Evaluoinnin tarkoituksena on NDF:n mandaatin mukaisen toiminnan ja tuloksellisuuden arviointi. Arviointi tuottaa tietoa NDF:n mandaatin mahdollista tarkistamista varten. Toinen päätarkastelukohde on, miten NDF on onnistunut ilmatorahoituskitehtuurissa. Evaluoinnista vastaa Ruotsin SIDAn puolesta Expert Group for Aid Studies (EBA). Evaluointi aloitettiin marraskuussa 2018 ja se valmistuu toukokuussa 2019.

### **1.2 Vuonna 2019 aloitettavat uudet evaluoinnit**

#### **Suomen kahdenvälisen kehitysyhteistyön nk. hauraiden valtioiden maaohjelmat**

Arvioitavia maaohjelmia yhdistävät turvallisuushaasteet, humanitaariset kriisit ja muut hauraiden valtioiden ongelmat. Tämä antaa mahdollisuuden arvioida maaohjelmatoimintatavan soveltuvuutta erityisesti niissä maissa, joihin kohdistuu myös humanitaarista apua ja siviili- ja sotilaskriisinhallintaa ja joissa tukea tarvitaan tavanomaisten yhteiskunnan perusrakenteiden pystyttämiseen: demokratian ja oikeusvaltion vakiinnuttamiseen, ihmisoikeuksien turvaamiseen ja talouden perusteiden luomiseen.

Evaluointi koostuu kahdesta osasta: ensimmäisessä arvioidaan strategista tasoa ja toinen osa keskittyy aomaa erityispiirteisiin ja arviointitarpeisiin. Evaluointisuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon alueosastojen meneillään olevien itsearviointeina toteutettavien maaohjelmien puolivälitarkastelun tulokset. Evaluoinnissa arvioidaan maaohjelmien tuloksellisuuden lisäksi maaohjelmainstrumenttia strategisen suunnittelun välineenä ja toimintamallina.

Arvioitavia maita ovat Afganistan, Myanmar, Palestiinalaisalueet, Somalia sekä Syyria-Irak alueellinen ohjelma.

### **Vaikuttaminen monenkeskisissä kehitysorganisaatioissa**

Tarkoituksena on arvioida monenkeskisen yhteistyön onnistumista sekä vaikuttamissuunnitelmia vaikuttamisen ja raportoinnin työvälineinä. Evaluointitiedolla tuetaan vaikuttamistyön prosesseja ja menetelmällistä kehittämistä, vahvistetaan politiikkavaikuttamisen muutosteoriaa. Ministeriön johto hyödyntää evaluointitietoa yhteistyön vahvistamiseen sekä harkitessaan mahdollisen 'multistrategian' laatimista.

### **1.3 Vuosille 2020 ja 2021 esitetyjä uusia evaluointeja**

Aiheita tarkennetaan ja toteutuksesta sovitaan vuoden 2019 aikana.

- Rajavesiyhteistyö (2020)
- Vietnamin transitiostrategia (2020)
- Kehitysmaiden talouden tukeminen Suomen kehitysyhteistyössä, (2020-21)
- Kahdenvälisen ja multi-bi sekä viranomaisyhteistyön kustannustehokkuus (2021)
- Suomen kehityspoliittinen ilmatorahoitus ja ilmastopolitiikka (vuonna 2021)
- Suomen kehityspoliittinen vaikuttaminen EU:ssa (2021)
- Metaevaluointi hajautetuista evaluoinneista (2021)
- Metaevaluointi keskitetyistä evaluoinneista (2021)
- Ihmisoikeudet ja ihmisoikeusperustaisuus kehityspoliitikassa (2021)